

JOHANNES

9

De genezing van een blindgeboren man en de
geestelijke blindheid van de Farizeeën

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/johannes/9

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	De blindgeborene en de vraag naar schuld	2 min	4
2	Lijden, zonde en persoonlijke schuld	5 min	5
3	Gods doel met menselijk lijden	3 min	7
4	Gods heerlijkheid als doel van de schepping	2 min	9
5	God verheerlijken zonder genezing	4 min	10
6	Genezing, lijden en de opstanding	2 min	12
7	Werken zolang het dag is	5 min	13
8	Christus en de gemeente als licht	3 min	15
9	De genezing met slijk zonder vaste methode	3 min	17
10	Geestelijk werk zonder aangeleerde techniek	5 min	19
11	De genezen man getuigt bij zijn burens	2 min	21
12	De Farizeeën onderzoeken de sabbatsgenezing	4 min	22
13	De genezen man noemt Jezus een profeet	3 min	25
14	De ouders bevestigen zijn blindheid	3 min	26

15	Vooringenomenheid tegenover wonderbewijs	4 min	28
16	Ik was blind en nu zie ik	3 min	30
17	Getuigen zonder alle antwoorden te kennen	5 min	31
18	Sarcasme en het beroep op Mozes	3 min	34
19	De genezen man weerlegt de Farizeeën	2 min	35
20	Barmhartige wonderen als werk van God	2 min	37
21	De Farizeeën werpen de man uit	3 min	38
22	Religieuze geleerdheid en gekrenkte trots	3 min	39
23	Jezus vindt de verstotene en maakt Zich bekend	2 min	41
24	Geestelijke blindheid en werkelijk inzicht	3 min	42
25	Zelfverklaard inzicht en blijvende schuld	3 min	45
26	Blindheid door verzet tegen het licht	3 min	47
27	Liefde voor duisternis en behoud van macht	3 min	49
	Om verder te lezen		50

1

De blindgeborene en de vraag naar schuld

We komen bij een van de vermakelijkste hoofdstukken van het Evangelie van Johannes, Johannes 9. Wat het zo vermakelijk maakt, is de hoofdpersoon. In dit hoofdstuk is Jezus eigenlijk, anders dan in de meeste hoofdstukken, niet de hoofdpersoon. Hij is beslist de belangrijkste persoon, maar Hij is niet Degene op Wie de meeste nadruk ligt. Het is een zeldzaam verhaal in de Evangeliën waarin Jezus aan het begin iemand geneest, waarna de rest van het hoofdstuk zich richt op de man die genezen is en op zijn latere contacten met andere mensen. Hij is nogal een figuur. Hij is, afgezien van Jezus en de apostelen, de kleurrijkste man in het Evangelie van Johannes, en hij is heel sympathiek. Voor een man die blind geboren was, leek hij een behoorlijk gevoel voor humor te hebben. Niet dat blinde mensen dat niet zouden moeten hebben, maar van iemand die door zijn beperking benadeeld is, iemand met een beperking die nog nooit het daglicht heeft gezien, zou je misschien niet verwachten dat hij zo opgewekt is.

We beginnen bij het begin van Johannes 9.

En in het voorbijgaan zag Hij iemand die blind was van de geboorte af. En Zijn discipelen vroegen Hem: Rabbi, wie heeft er gezondigd, hij of zijn ouders, dat hij blind geboren zou worden? Jezus antwoordde: Hij heeft niet gezondigd en zijn ouders ook niet, maar dit is gebeurd, opdat de werken van God in hem geopenbaard zouden worden. Ik moet de werken doen van Hem Die Mij gezonden heeft, zolang het dag is; er komt een nacht waarin niemand kan werken. Zolang Ik in de wereld ben, ben Ik het Licht der wereld.

JOHANNES 9:1-5

Dit zei Hij voordat Hij de genezing verrichtte. De discipelen vestigden de aandacht op deze specifieke man. Jezus liep vaak op iemand af die ziek was en ging aan andere zieken voorbij. Hoe Jezus hen uitkoos, wordt nooit erg duidelijk gemaakt, behalve dat we aannemen dat Hij door de Heilige Geest werd geleid of deed wat Zijn Vader Hem liet zien dat Hij moest doen. Maar hier waren het de discipelen die de aandacht vestigden op deze man, een bedelaar in Jeruzalem die daar al lange tijd werd gezien. Zoals later blijkt, zijn er nogal wat mensen in de stad die hem herkennen, zelfs nadat hij genezen is. Blijkbaar zit hij daar al lange tijd en is hij er een vaste verschijning.

2

Lijden, zonde en persoonlijke schuld

Maar zijn geval plaatste hen voor een filosofisch raadsel: wie wordt hier gestraft? Waarom zou een mens onvolmaakt geboren worden? Waarom zou een baby onvolmaakt geboren worden? Baby's lijken de onschuldigste mensen te zijn en het minst te verdienen dat ze gehandicapt zijn, een beperking hebben of op welke manier dan ook lijden. Toch worden baby's vaak geboren met beperkingen, ziekten enzovoort. Dit is een van de dingen waardoor veel mensen bezwaar maken tegen het hele idee dat er een liefdevolle God bestaat. Een van de voornaamste bezwaren die atheïsten aanvoeren, is: waarom sterven kinderen? Waarom lijden kinderen? Het is één ding om te zeggen dat volwassenen slechte dingen hebben gedaan en daarom lijden. Je zou misschien kunnen aanvoeren dat ze het lijden dat hun overkomt, verdiend hebben. Maar hoe zou iemand kunnen zeggen dat een baby zijn lijden verdiend heeft, vooral als hij in die toestand geboren wordt?

Niettemin staat het voor de meeste mensen vast dat lijden een straf voor het kwaad is. Is dat zo? Op een bepaald niveau zouden we kunnen zeggen dat lijden een gevolg van zonde is. Maar het is beslist niet zo dat in specifieke gevallen het lijden van iemand het gevolg is van de zonde van die persoon. We zouden kunnen zeggen dat als Adam en Eva nooit gezondigd hadden, er geen lijden zou bestaan. Er zouden geen zwoegen, ziekte en dood zijn. Je zou dus kunnen zeggen dat alle ziekte het gevolg van zonde is, maar dat is niet hetzelfde als zeggen dat afzonderlijke gevallen van lijden overeenkomen met afzonderlijke zonden.

Toch konden mensen in de oudheid, net als veel moderne mensen, niet echt inzien hoe lijden gerechtvaardigd zou kunnen zijn als het niet het rechtstreekse gevolg, een rechtstreekse straf, van zonde is. Het lijden van een baby levert bijzondere problemen op, omdat je zou denken dat een baby vóór de geboorte niet kan zondigen. Toch wisten de discipelen het niet zeker. Het is natuurlijk mogelijk dat de ouders zondigen en daardoor lijden over hun kind brengen, maar dat lijkt niet eerlijk.

Dat gebeurt soms. Er zijn zelfs kinderen die blind geboren worden als gevolg van syfilis die een van hun ouders heeft opgelopen door zondig gedrag. Mogelijk wordt het kind tijdens een zondige daad verwekt, loopt een van de ouders daarbij een geslachtsziekte op en wordt het kind als gevolg daarvan blind geboren. Dat zou een geval zijn waarin een ouder zondigt en het kind blind geboren wordt.

De discipelen hadden waarschijnlijk echter niet voldoende medische kennis om die dingen met elkaar in verband te brengen. Wij zouden misschien denken dat iedereen die dingen met elkaar in verband kon brengen door het verschijnsel eenvoudigweg te observeren, maar in de oudheid wist men niets over besmetting, ziektekiemen of de manier waarop ziekten werden overgedragen. Daarom dachten ze niet: 'Hebben de ouders op zo'n manier gezondigd dat ze zelf een ziekte opliepen die aan hun kind werd doorgegeven?' Ze dachten eerder: 'Heeft God dit kind getroffen als straf voor de zonden van de ouders?'

Dat is geen erg aanvaardbare mogelijkheid, om de eenvoudige reden dat het kind degene is die lijdt voor de zonden van iemand anders. Het lijkt op wat de Joden beweerden dat in het Oude Testament het geval was, toen ze zeiden:

Wat is er met u dat u dit spreekwoord gebruikt over het land van Israël: De vaders eten onrijpe druiven, en de tanden van de kinderen worden stomp?

EZECHIËL 18:2

In Ezechiël 18 werd tegen hen gezegd:

Gebruik dit spreekwoord niet meer; zo is het niet.

EZECHIËL 18:3

God straft de kinderen niet voor de zonden van de vaders. Het zijn niet de vaders die de zure druiven hebben gegeten, waarna de kinderen door die zure smaak een zuur gezicht trekken. De kinderen hebben zelf zure druiven gegeten en trekken een zuur gezicht vanwege hun eigen gedrag. En dus leek de stelling dat de ouders gezondigd hadden en God de baby strafte, onaanvaardbaar. Toch leek die bijna noodzakelijk, omdat het enige andere alternatief dat ze konden bedenken, was dat de baby gezondigd had. Maar hoe kon dat? De baby was nog niet eens geboren toen de blindheid er al was. Kon een baby in de baarmoeder zondigen?

Er waren werkelijk enkele rabbijnen die juist daarover hadden gespeculeerd. Ze bespraken het geval van Jakob en Ezau in de baarmoeder en hoe zij met elkaar worstelden. Sommige rabbijnen leerden dat de zondige natuur van Ezau, zijn zondige neigingen die later tijdens zijn leven zichtbaar werden, al in de baarmoeder in hem aanwezig waren. Daarom zondigde hij al in de baarmoeder. Niet alle rabbijnen aanvaardden dit idee, maar het was een denkbeeld dat geopperd was.

De discipelen wisten niet goed wat ze ervan moesten denken. Ze waren geen opgeleide theologen, maar probeerden hier een antwoord op te krijgen. Ze vroegen zich dit niet alleen bij dit ene geval af. Ze stelden een algemene vraag: waarom worden kinderen onvolmaakt geboren? Is het hun schuld? Is het de schuld van hun ouders? Wiens schuld is het? In dit opzicht gingen ze uit van dezelfde veronderstellingen over lijden als de vrienden van Job. Als een man lijdt, moet hij ergens schuldig aan zijn. Lijden moet een straf zijn.

3

Gods doel met menselijk lijden

Maar dat is niet altijd het geval. Wanneer mensen zeggen dat God niet goed en almachtig kan zijn en toch onschuldige mensen kan laten lijden, is de veronderstelling dat lijden niet iets goeds is. Natuurlijk zou iemand zichzelf in de problemen brengen als hij zei dat lijden iets goeds is. Maar we kunnen niet in elk geval stellen dat lijden verkeerd of iets slechts is. Een operatie bij een patiënt met kanker kan pijnlijk zijn, maar wie zegt dat die iets slechts is? Als iemand gangreen in zijn been heeft en zijn

been moet worden afgezaagd om zijn leven te redden, zal dat een pijnlijke ingreep zijn. Maar wie zegt dat die iets slechts is? Het is noodzakelijk. Het is iets goeds. Het zal een leven redden.

Daarom moeten we niet simplistisch over lijden denken en zeggen: 'Lijden moet iets slechts zijn, en als God het toelaat, moet Hij dat dus op de een of andere manier rechtvaardigen.' God hoeft dat niet te doen. God kent het einde vanaf het begin. Hij weet wat er door lijden tot stand kan worden gebracht. Hij weet wat er gedaan moet worden en Hij kan allerlei redenen hebben om mensen te laten lijden.

Een van die redenen kan beslist zijn dat ze gezondigd hebben en de gevolgen van hun zonden ondervinden. Dat gebeurt inderdaad. Jezus zei dat dit hier niet het geval was. Noch deze man, noch zijn ouders hadden gezondigd waardoor hem dit was overkomen. Welke andere mogelijkheden zijn er dan? Voor zover wij weten, kunnen er veel mogelijkheden zijn. Maar de mogelijkheid die Jezus op dit geval toepaste, was dat de werken van God in hem zichtbaar zouden worden.

Het klinkt alsof Hij zegt dat een baby blind geboren werd en met deze beperking opgroeide tot volwassenheid, terwijl hij onder deze handicap leed, om geen andere reden dan dat Gods werken in hem zichtbaar zouden worden. Dat lijden was de prijs die deze man zijn hele leven betaalde, zodat God heerlijkheid kon ontvangen. En dat is precies juist. Dat is ook precies waarom Job leed. Het was niet omdat Job iets verkeerd had gedaan. Het was de prijs die hij betaalde om God in zijn leven te laten verheerlijken. Daar ging het lijden van Job over. Het ging om de heerlijkheid van God.

Daar hoort alles om te draaien. God wordt niet noodzakelijkerwijs in alle dingen verheerlijkt, omdat niet iedereen de voorwaarden aanvaardt waaronder God in zijn leven verheerlijkt wordt. Die vereisen gehoorzaamheid, trouw, ontberingen, enzovoort. Maar daarom vindt lijden soms plaats. Soms lijden mensen om geen andere reden dan dat God verheerlijkt zou worden. Maar welke betere reden zou er kunnen zijn dan dat God verheerlijkt wordt?

4

Gods heerlijkheid als doel van de schepping

Daarvoor bestaat de schepping. Daarom zijn wij allemaal geboren. Daarom is de wereld geschapen. Dat is wat de hemelen verkondigen. Daarom zijn er sterren. Ze verkondigen de heerlijkheid van God. Paulus zei:

Of u dus eet of drinkt of iets anders doet, doe alles tot eer van God.

1 KORINTHE 10:31

De ene zorg die de christen heeft, is dat God verheerlijkt wordt. Niet-christenen zien daar de zin niet van in, omdat ze God niet liefhebben, omdat ze op zichzelf en op de mens gericht zijn, niet op God. Maar dat is hun probleem. Dat is wat bij hen moet veranderen om behouden te worden. Mensen moeten op God gericht worden. Zodra je op God gericht bent, betekent dit dat Gods belangen je meer ter harte gaan dan die van jezelf of van de mens.

God, Die alle dingen gemaakt heeft, heeft alle recht om de dingen te maken zoals Hij wil, als dat Hem zal verheerlijken. Dat is wat Paulus in Romeinen 9 zei:

Of heeft de pottenbakker geen macht over het leem, om uit dezelfde klomp klei het ene voorwerp tot een eervol, het andere tot een oneervol voorwerp te maken?

ROMEINEN 9:21

Als dat Hem zal verheerlijken, heeft Hij dan niet het recht om te maken wat Hij maar wil?

Aan de andere kant moeten we niet denken dat de Bijbel leert dat God ongevoelig staat tegenover menselijk lijden en dat Hij geen medeleven heeft. We moeten niet denken dat Hij gewoon een of andere egoïst is Die verheerlijkt wil worden en niets om mensen geeft, zolang Hij Zijn heerlijkheid maar krijgt. God wordt verheerlijkt wanneer Zijn goedheid zichtbaar wordt. In dit geval zou Zijn goedheid zichtbaar worden in de genezing van deze man. Deze man was in deze toestand geboren en had al die jaren in

deze toestand geleefd met het oog op deze dag, de dag waarop hij genezen zou worden, zodat de werken van God in hem gezien zouden worden en God als gevolg daarvan verheerlijkt zou worden.

5

God verheerlijken zonder genezing

Soms hebben mensen een beperking en worden ze niet genezen. Dat betekent niet dat ze niet in die toestand verkeren tot eer van God. God kan hen genezen tot eer van God, of Hij kan ervoor kiezen hen niet te genezen als Hij denkt dat Hij in hun ziekte verheerlijkt kan worden. Joni Eareckson Tada is niet geboren in de toestand waarin ze nu verkeert, maar is daarin terechtgekomen door een ongeluk toen ze negentien jaar oud was. Ze is nu bijna zestig jaar oud en vanaf haar nek verlamd. Op dit moment sterft ze, naar ik heb begrepen, aan kanker. Ik heb de bijzonderheden niet gehoord, maar ik begrijp dat ze nu ook ongeneeslijke kanker heeft. Ze is dus iemand die een aantal ernstige gezondheids crises heeft doorgemaakt. Maar ze is toevallig iemand met een christelijke gezindheid, en daarin verheerlijkt ze God.

Genezen worden is niet de enige manier waarop je God door je ziekte heen kunt verheerlijken. Je kunt God verheerlijken zonder genezen te worden, soms misschien zelfs nog meer. Tijdens de Jezusbeweging was er, dat herinner ik me, bij Calvary Chapel in Costa Mesa een man die elke avond van de week bij de samenkomsten was. Hij had een of andere beperking, waarschijnlijk multiple sclerose of zoiets, een zeer ernstig geval. Ik weet het niet zeker. Hij kon zijn spieren en zijn spraak nauwelijks beheersen. Ik weet werkelijk niet wat zijn aandoening was, maar hij zat in een rolstoel en kon niet opstaan. Zijn armen waren verkrampt en verwrongen. Hij kon geluid maken, maar hij kon geen verstaanbare woorden voortbrengen.

Iemand had voor hem op de achterkant van zijn rolstoel geschreven: 'Ik prijs God. Doe jij dat ook?' En hij prees God inderdaad. Tijdens het zingen kon je hem luide geluiden horen maken, terwijl hij glimlachte en God gewoon prees. Dat maakte op mensen een andere indruk dan wanneer hij een gezonde man was geweest die God prees. Je weet gewoon nooit wat God van plan is te doen.

God was van plan Zichzelf te verheerlijken door deze man te genezen, en Hij verheerlijkte Zichzelf door vele andere mensen te genezen. Maar het is ook Zijn bedoeling Zichzelf in alle omstandigheden te verheerlijken, ook in lijden. Job moest God in zijn lijden verheerlijken, niet door genezen te worden. Uiteindelijk werd Job van zijn lijden verlost, maar dat was niet het moment waarop hij God verheerlijkte. Dat gebeurde daarvoor. Toen het lijden over hem kwam, zei hij:

En hij zei: Naakt ben ik uit de buik van mijn moeder gekomen en naakt zal ik daarheen terugkeren. De HEERE heeft gegeven en de HEERE heeft genomen; de Naam van de HEERE zij geloofd!

JOB 1:21

Midden in zijn lijden gaf hij God de eer. Daarom wordt hij herinnerd.

Wanneer er in Jakobus staat:

Zie, wij prijzen hen gelukzalig die volharden. U hebt gehoord van de volharding van Job, en u hebt de uitkomst van de Heere gezien, dat de Heere vol ontferming is en barmhartig.

JAKOBUS 5:11

dan gaat de volharding van Job over de tijd waarin hij leed, niet over de tijd waarin hij ervan verlost was. Je kunt God verheerlijken in je dood, in je ziekte, in je voorspoed of wanneer je uit gevaar wordt gered. In elke omstandigheid kan iemand God verheerlijken.

We kunnen zeggen dat alle omstandigheden die tegen onze wensen in blijven bestaan, of die eenvoudigweg de natuurlijke toestand vormen waarin we geboren zijn, bedoeld zijn tot eer van God. Wat de redenen voor die omstandigheden ook waren, of we nu een goede of slechte gezondheid hebben, of we nu begaafd of onbekwaam zijn, of we nu ziek of gezond zijn, wat onze omstandigheden ook zijn, we kunnen zeggen dat God alle dingen die Hij tot stand heeft gebracht, tot stand heeft gebracht met de bedoeling dat Hij daarin verheerlijkt zou worden en met de mogelijkheid dat Hij daarin verheerlijkt kon worden. Dat was hier het geval.

6

Genezing, lijden en de opstanding

Sommige mensen geloven dat alle mensen genezen zouden moeten worden en dat God in de ziekte van mensen alleen verheerlijkt kan worden door hen te genezen. Dat is eenvoudigweg niet wat de Bijbel leert. In dit geval zou dat zeker zo zijn, en God is Degene Die weet wanneer dat zo moet zijn en wanneer iets anders wenselijker is. Maar Jezus zei:

Jezus antwoordde: Hij heeft niet gezondigd en zijn ouders ook niet, maar dit is gebeurd, opdat de werken van God in hem geopenbaard zouden worden.

JOHANNES 9:3

Als iemand zegt: ‘Hoe durft God deze man al die jaren te laten lijden, alleen maar zodat God hem kon genezen?’ Eerlijk gezegd, hoe durft Hij? Hij heeft het recht om te doen wat Hij maar wil. Maar als je erover nadenkt, had deze man niet genezen kunnen worden als hij niet blind was geweest. Ik durf te wedden dat hij al die jaren die hij blind had doorgebracht al snel vergat, anders dan als iets waarover hij zich verheugde nadat hij genezen was.

Sommige mensen worden tijdens hun leven niet genezen, maar zullen dat bij de opstanding wel worden. Hoeveel lijden we in dit leven ook doormaken, als het allemaal voorbij is en alleen nog een herinnering is aan iets wat we hebben doorstaan en waaruit we uiteindelijk zijn verlost, al was het alleen door de dood en de opstanding, dan zullen we blij zijn dat we het hebben doorgemaakt.

Ik durf te wedden dat deze man, nadat hij genezen was, het fijn vond dat hij de enige was met zo’n verhaal. Wat een verhaal was dat, en hoezeer verheerlijkte hij daarmee God. Het zou me niet verbazen als hij terugkeek op de jaren waarin hij blind was en dacht: ‘Nu het voorbij is, was dat helemaal niet zo erg.’ Beproevingen lijken niet erg meer als ze eenmaal voorbij zijn. Is je dat ooit opgevallen? En zo verheerlijk je uiteindelijk God om wat Hij heeft gedaan. Je hoeft niet tot het einde te wachten. Je kunt Hem er ook middenin verheerlijken.

7

Werken zolang het dag is

Nu zouden de werken van God in deze man geopenbaard worden. In dit geval betekenen de werken van God dat hij genezen wordt. Jezus zei:

En in het voorbijgaan zag Hij iemand die blind was van de geboorte af. En Zijn discipelen vroegen Hem: Rabbi, wie heeft er gezondigd, hij of zijn ouders, dat hij blind geboren zou worden? Jezus antwoordde: Hij heeft niet gezondigd en zijn ouders ook niet, maar dit is gebeurd, opdat de werken van God in hem geopenbaard zouden worden. Ik moet de werken doen van Hem Die Mij gezonden heeft, zolang het dag is; er komt een nacht waarin niemand kan werken. Zolang Ik in de wereld ben, ben Ik het Licht der wereld.

JOHANNES 9:1-5

Wanneer Hij hier over de dag en de nacht spreekt — en dit is niet de enige plaats waar Hij dat doet — waar doelt Hij dan op? In Johannes 11 spreekt Hij op vergelijkbare wijze, wanneer Hij de discipelen vertelt dat Hij erheen wil gaan om Lazarus wakker te maken, die gestorven is. In Johannes 11:8 zeiden de discipelen tegen Hem:

De discipelen zeiden tegen Hem: Rabbi, de Joden hebben U onlangs nog geprobeerd te stenigen, en gaat U daar weer heen?

JOHANNES 11:8

Jezus antwoordde:

Zitten er niet twaalf uur in een dag? Als iemand overdag loopt, struikelt hij niet, omdat hij het licht van deze wereld ziet. Maar als iemand 's nachts loopt, struikelt hij, omdat hij geen licht in zich heeft.

Wat betekenen deze uitspraken over de dag en de nacht? Wanneer Hij zegt dat we moeten werken zolang het dag is, gebruikt Hij het gewone werk en de natuurlijke dag als vergelijking. In die tijd hadden ze geen goedkope verlichting. Nadat de zon was ondergegaan, konden ze maar heel weinig doen, behalve naar bed gaan en wachten tot de zon opkwam. Ze hadden olielampen en kaarsen, maar het was duur om die te laten branden. Olie was niet goedkoop. Dus hielden ze de lamp 's nachts niet brandend, tenzij het moest, en meestal hoefde dat niet. Gewoonlijk gingen ze naar bed wanneer het donker werd.

Ze konden werken zolang het dag was, vooral omdat het meeste werk buiten werd gedaan. Ze hadden geen schijnwerpers waarmee ze na het invallen van de duisternis op de akkers konden werken. Wanneer de zon onderging, was de werkdag noodgedwongen voorbij. De gelegenheid was voorbijgegaan. Iedereen die overdag op het land werkte, wist dat er maar een beperkte tijd was voordat de zon zou ondergaan.

De dag staat voor gelegenheid. De nacht is het einde van die gelegenheid. Daarom zegt Jezus:

Ik moet het werk van Mijn Vader doen zolang het dag is. Zitten er niet twaalf uur in een dag?

Dat betekent dat de dag maar 12 uur telt. Daarna is de tijd om. Je moet die uren goed gebruiken. Je moet de gelegenheden goed gebruiken. Hij zegt dat we de dingen die we geacht worden te doen, moeten doen zolang de gelegenheid nog bestaat, zolang het als het ware nog dag is. Want de nacht komt, en die maakt een einde aan de gelegenheid om nog iets te doen.

Voor velen van ons is die nacht het moment waarop we sterven. De dag is dus ons leven en de nacht is onze dood. Dat gold ook voor Jezus. Jezus zei:

Zolang Ik in de wereld ben, ben Ik het licht van de wereld.

Maar Hij zou weggaan, en daarmee zou Zijn dag om persoonlijk enig werk op aarde te doen ten einde zijn. Natuurlijk zette Hij Zijn werk voort door de discipelen in het boek Handelingen, en dat heeft Hij sindsdien gedaan. Maar het punt is dat Hij tijdens Zijn leven een opdracht moest volbrengen. Zijn leven zou eindigen, en Hij moest bij wijze van spreken de uren met daglicht gebruiken. Hij moest de gelegenheid benutten die Hij had voordat de nacht zou komen.

Voor ieder mens komt op een bepaald moment de nacht, wanneer hij geen werk meer kan doen. Daarom moet hij de dag plukken. Hij moet de gelegenheid aangrijpen. Met andere woorden, hij moet het hooi binnenhalen terwijl de zon schijnt, zodat hij een gelegenheid die maar beperkt duurt niet verspilt. De dag is een beperkte tijdsperiode. Dat is wat Hij zegt. Dus zegt Hij:

En in het voorbijgaan zag Hij iemand die blind was van de geboorte af. En Zijn discipelen vroegen Hem: Rabbi, wie heeft er gezondigd, hij of zijn ouders, dat hij blind geboren zou worden? Jezus antwoordde: Hij heeft niet gezondigd en zijn ouders ook niet, maar dit is gebeurd, opdat de werken van God in hem geopenbaard zouden worden. Ik moet de werken doen van Hem Die Mij gezonden heeft, zolang het dag is; er komt een nacht waarin niemand kan werken. Zolang Ik in de wereld ben, ben Ik het Licht der wereld.

JOHANNES 9:1-5

Voor iedereen komt zijn nacht, die een einde maakt aan zijn gelegenheid.

8

Christus en de gemeente als licht

Hij is het licht van de wereld zolang Hij in de wereld is. Is er nog licht in de wereld nadat Hij is weggegaan? Ja. Hij zei tegen Zijn discipelen:

Jullie zijn het licht van de wereld.

Paulus zei dat wij christenen als lichten schijnen in de donkere wereld.

Zoals christenen en predikers vaak hebben opgemerkt, is Jezus als de zon aan de hemel. Overdag is Hij het licht van de wereld. Wanneer de zon schijnt, is het dag. Toen Jezus hier was en de wereld Hem kon zien, was het alsof de zon zichtbaar was voor de wereld. Maar uiteindelijk gaat de zon onder. De nacht valt. De zon is niet meer zichtbaar voor de wereld. Jezus zou weggaan en zij zouden Hem niet meer zien, zei Hij.

Maar door de maan blijft het licht op de wereld schijnen. Wanneer de zon uit het zicht verdwijnt, is de maan er om het licht van de zon naar de wereld te weerkaatsen. In tegenstelling tot de zon heeft de maan geen eigen licht. Het is geen brandende bol. Het is gewoon een stuk steen. Maar zolang zij zich in de hemelse gewesten bevindt, waar zij zelf de zon nog kan zien, kan zij het licht van de zon naar de aarde weerkaatsen. Zij wordt het licht van de wereld terwijl de zon afwezig is. En zo is de gemeente als de maan. Wij hebben geen eigen licht, maar wij zijn met Christus gezet in de hemelse gewesten. De schrijver van Hebreeën zegt:

We zien Jezus.

De wereld ziet Hem niet meer, maar wij zien Hem. En terwijl wij Hem aanschouwen, gaan wij stralen.

Wij allen nu, die met onbedekt gezicht de heerlijkheid van de Heere als in een spiegel aanschouwen, worden van gedaante veranderd naar hetzelfde beeld, van heerlijkheid tot heerlijkheid, zoals dit door de Geest van de Heere bewerkt wordt.

2 KORINTHE 3:18

Wij laten Zijn licht naar de wereld schijnen en daarom zijn wij in de nacht het licht van de wereld.

De dag komt waarop Hij weer zal verschijnen. De Bijbel spreekt over de wederkomst van Jezus als het aanbreken van een nieuwe dag. Petrus zegt:

En wij hebben het profetische woord, dat vast en zeker is, en u doet er goed aan daarop acht te slaan als op een lamp die schijnt in een duistere plaats, totdat de dag aanbreekt en de morgenster opgaat in uw hart.

2 PETRUS 1:19

Wij moeten, zei hij, acht slaan op de Schriften als op een licht dat schijnt op een donkere plaats. De wederkomst van Christus wordt de dag van de Heere genoemd. Wanneer Jezus terugkomt, is het weer dag.

Maar in zekere zin heeft ieder mens zijn eigen dag en zijn eigen nacht.

Ik moet de werken doen van Hem Die Mij gezonden heeft, zolang het dag is; er komt een nacht waarin niemand kan werken.

JOHANNES 9:4

Ook Jezus had te maken met de beperkte tijd die Hij had. Op dit punt begon Zijn tijd op te raken. En daarom zei Hij:

Ik moet het werk van Mijn Vader doen zolang het nog kan.

9

De genezing met slijk zonder vaste methode

Nadat Hij dit gezegd had, spuwde Hij op de grond, maakte slijk met het speeksel en streek het slijk op de ogen van de blinde,

JOHANNES 9:6

Hij zag Jezus niet, want Jezus had modder op zijn ogen gedaan en hem eropuit gestuurd om zijn ogen schoon te wassen. Het gevolg was dat Jezus er niet meer was toen hij ziende terugkwam, en hij wist niet waar Jezus was. Op dat moment had hij Jezus feitelijk nog nooit met eigen ogen gezien. Maar hij zag wel voor het eerst andere dingen.

Jezus bracht deze genezing tot stand met speeksel, en dit is niet de enige keer. Er is nog een andere keer in de evangeliën waarop Jezus speeksel gebruikte om de ogen van een blinde man te openen, en één keer gebruikte Hij speeksel om de mond van een stomme man te openen. Jezus gebruikte bij meer dan één gelegenheid speeksel. Maar dit is de enige gelegenheid waarbij Hij het daadwerkelijk met aarde vermengde, er als het ware een modderpapje van maakte, dat op de ogen van de man aanbracht en hem opdroeg het eraf te wassen.

Waarom deed Hij dit? Ik denk niet dat iemand dat weet. Jezus genas veel blinde mensen, maar Hij leek het nooit twee keer op dezelfde manier te doen. Ik denk dat Jezus hun een les probeerde te leren, want mensen willen heel graag technieken en methoden leren om dingen te doen. Dat doen mensen voortdurend. Ze komen erachter dat iemand iets op een bepaalde manier deed, dat er in zijn stad een doorbraak kwam en dat daar een opwekking plaatsvond. Dan denken ze: „Wij moeten dat ook doen en zorgen dat het gebeurt.” Of iemand was bij een bijeenkomst waar een opwekking uitbrak, en de mensen reageerden op een bepaalde manier. Er deed zich een bepaald soort verschijnsel voor. Ze vielen neer, ze lachten of iets dergelijks. En mensen zeggen: „Dat moet ook in onze gemeente gebeuren. Bij ons moeten de mensen ook neervallen en lachen.”

Wij proberen dingen te institutionaliseren die eigenlijk geestelijke dingen zouden moeten zijn. Ze raken geïnstitutionaliseerd en worden vleselijk. Als Jezus altijd op dezelfde manier had genezen, hadden Zijn discipelen, die toekeken en ervan leerden, misschien gedacht: „Goed, wij weten hoe dit gedaan wordt. Je doet dit en dan doe je dat: een beetje salamanderoog, een beetje vleermuisvleugel. Met deze kleine techniek krijg je het voor elkaar.”

Maar Jezus was niet afhankelijk van technieken en Hij wilde Zijn discipelen ook niet leren daarvan afhankelijk te zijn. Misschien deed Hij vreemde dingen, gewoon om het deze keer anders te doen, zodat het niet hetzelfde was. Dan kon niemand zeggen: „Ik denk dat ik erachter ben hoe Hij het doet. Je hoeft alleen maar dit te doen, want ik heb Hem dit zien doen. Ik moet het op deze manier doen en dan zal het werken.”

Er is geen techniek die werkt. Het is het werk van God. Hij zei:

Jezus antwoordde: Hij heeft niet gezondigd en zijn ouders ook niet, maar dit is gebeurd, opdat de werken van God in hem geopenbaard zouden worden. Ik moet de werken doen van Hem Die Mij gezonden heeft, zolang het dag is; er komt een nacht waarin niemand kan werken.

JOHANNES 9:3-4

Het is de Vader Die door Jezus heen werkt. Het is niet de Vader Die door technieken en methoden heen werkt.

10

Geestelijk werk zonder aangeleerde techniek

Ik denk dat het geen positieve zaak is wanneer de kerk dingen institutionaliseert die oorspronkelijk geestelijke dingen waren. Ik geloof bijvoorbeeld dat de pinksteropwekking aan het begin van de twintigste eeuw, die oorspronkelijk in Californië plaatsvond, een spontane opwekking was waarbij mensen met de Geest vervuld werden. In veel gevallen — de meeste gevallen, denk ik — spraken ze in tongen. En daaruit ontstond een beweging. Wat deden ze? Ze institutionaliseerden het spreken in tongen en zeiden: ‘Dit moet er gebeuren wanneer je met de Geest vervuld wordt. Je moet in tongen spreken.’

Dat wordt nergens in de Schrift gezegd, maar dat is wat zij besloten. Dat is wat de Heilige Geest deed, dus wij gaan steeds weer datzelfde resultaat produceren. En als mensen met de Geest vervuld worden en niet in tongen spreken, zullen we hun moeten leren hoe ze in tongen moeten spreken: ‘Zeg mij na.’ Dat gebeurt. Ze helpen het op gang. En als bekend is dat mensen soms neervallen wanneer de Heilige Geest over hen komt, dan willen wij dat dit ook bij ons gebeurt. En als ze niet neervallen, zorgen we dat ze neervallen. Er staan mensen achter hen om hen op te vangen. Als ze niet neervallen, gaat iemand achter hun knieën op handen en knieën zitten, waarna iemand anders hen omduwt. Niet letterlijk zo erg, niet zo opvallend, maar dat gebeurt wel. Mensen besluiten dat wanneer de Geest in beweging komt, dit of dat geacht wordt te gebeuren. En ze leren de techniek om een soort opwekking teweeg te brengen, of wat dan ook. Hetzelfde geldt voor genezing en bevrijding. Mensen schrijven boeken over hoe je bevrijding tot stand brengt, hoe je demonen uit mensen drijft.

Wanneer ik over geestelijke strijd spreek, vertel ik mensen dat ik er niets van wist toen ik voor het eerst iemand ontmoette die door demonen bezeten was. Ik kende de evangeliën en de Bijbel, maar ik had nog nooit iemand gekend die een demon uit iemand had gedreven. Ik had het beslist zelf nog nooit gedaan of erover nagedacht, en ik wist niet goed wat ik moest doen. Maar ik bad en vroeg God mij wijsheid te geven en mij te leiden. Ik deed allerlei verschillende dingen die ik kon bedenken en die de Bijbel leek aan te reiken. In de Bijbel worden geen methoden gegeven. Maar ik liet die

persoon bepaalde dingen afzweren. Ik liet haar mensen vergeven. Ik liet haar zeggen: 'Jezus is Heere.' Ik deed allerlei dingen. Ik bad voor haar. Ik gebod demonen uit haar weg te gaan. Uiteindelijk kwamen de demonen eruit.

Toen dat eenmaal gebeurd was, voelde ik mij aangemoedigd. Ik dacht: 'Wauw, demonen uit mensen drijven is best gaaf. Ik vind het leuk om demonen uit mensen te drijven. Het is geweldig om te zien dat ze zo bevrijd worden.' De vrouw had zich volkomen vreemd gedragen en werd opeens normaal. Dat was gaaf. Ik dacht: 'De volgende keer dat ik iemand tegenkom die door demonen bezeten is, zal ik beter voorbereid zijn.' Dus ging ik boeken over dat onderwerp kopen. Ik leerde de regels, technieken en methoden. De volgende keer dat ik iemand tegenkwam die door demonen bezeten was, wist ik wat ik moest doen, maar het werkte niet. De daaropvolgende keer werkte het evenmin.

Nadat ik had bestudeerd hoe ik zulke mensen moest helpen, merkte ik dat ik slechtere resultaten kreeg dan daarvoor. Toen wist ik niet hoe het moest en vroeg ik God eenvoudig mij te leiden. Ik ging beseffen dat ik vertrouwde op de technieken die ik uit boeken had geleerd, in plaats van op God te vertrouwen. Toen ik geen technieken kende, moest ik op God vertrouwen. Ik moest hopen dat God mij zou leiden, en blijkbaar deed Hij dat.

Zo is Jezus ook wanneer Hij Zijn discipelen opleidt. Hij staat hun eigenlijk niet toe een methode te leren. Hij doet het iedere keer anders. Eén keer spuugde Hij in iemands ogen. Eén keer spuugde Hij op Zijn handen en stak die in de mond van een man. Eén keer stak Hij alleen Zijn vingers in de ogen van de persoon. Bij deze gelegenheid legt Hij een paar modderpapjes op de ogen. Zit daar een betekenis achter? Zit daar symboliek in? Misschien, maar misschien ook niet. Het kan zijn dat Hij gewoon probeert iets anders te doen, zodat Hij niet telkens hetzelfde doet. Ik weet het niet.

Natuurlijk hebben sommigen geopperd dat God de mens uit het stof van de aarde heeft gemaakt, en dat Jezus met het gebruik van het stof, dat Hij op zijn ogen legde, als het ware een reparatie aan Zijn eigen schepping uitvoerde met dezelfde materialen. Dat is een mogelijkheid, maar ik weet het niet. Het is mogelijk dat Jezus het op deze manier deed, zodat de man tegen de tijd dat hij kon zien ergens anders naartoe gestuurd was. Daardoor zou hij Jezus niet werkelijk zien of Hem kennen tot later, toen Jezus Zich aan hem openbaarde. Maar waarom dat nodig zou zijn, is ook niet helemaal duidelijk.

11

De genezen man getuigt bij zijn buren

Er zijn dingen die we misschien nooit zullen weten over de redenen voor deze vreemde handeling van Jezus. We kunnen theorieën bedenken, maar we zouden er niet op kunnen vertrouwen dat onze theorie de juiste was. Maar de man deed wat Jezus zei. Hij waste de modder uit zijn ogen en ging ziende weg.

Daarom staat er in vers 8:

De buren dan en zij die eerder gezien hadden dat hij blind was, zeiden: Is deze het niet die zat te bedelen?

JOHANNES 9:8

Sommigen zeiden:

Anderen zeiden: Hij is het; en weer anderen: Hij lijkt op hem. Hij zei: Ik ben het.

JOHANNES 9:9

Anderen zeiden:

Hij lijkt op hem.

Met andere woorden, hij lijkt op hem. Maar hij antwoordde hun en maakte een einde aan de vraag:

Ik ben het.

Daarom zeiden ze tegen hem:

Zij dan zeiden tegen hem: Hoe zijn uw ogen geopend?

JOHANNES 9:10

Hij antwoordde en zei:

Hij antwoordde en zei: Een Mens, genaamd Jezus, maakte slijk, bestreek mijn ogen en zei tegen mij: Ga heen naar het badwater Siloam en was u. En ik ging weg, waste mij en werd ziende.

JOHANNES 9:11

Het is een heel eenvoudige uitleg. Geen opsmuk, geen uitweidingen, alleen de feiten. Hij vertelt als getuigenis wat hij wist, niets meer. Hij wist niet eens Wie Jezus was. Hij wist alleen dat Hij een man was die Jezus heette. Hij moet de discipelen Jezus bij Zijn naam hebben horen aanspreken en hebben gedacht: 'Ik neem aan dat Hij Jezus heet, wie die kerel ook is. Een of andere kerel die Jezus heet, heeft dit gedaan, en kijk, dit is het resultaat.'

Toen zeiden ze tegen hem:

Waar is Hij?

Hij zei:

Dat weet ik niet.

Daarna gebeurde het volgende:

12

De Farizeeën onderzoeken de sabbatsgenezing

Zij brachten hem die eerder blind was, naar de Farizeeën.

JOHANNES 9:13

Waarom naar hen? Waarom niet naar een dokter? Waarom niet naar een medische faculteit om dit vreemde geval te laten onderzoeken: een man die van zijn aangeboren blindheid was genezen? De reden waarom ze hem naar de Farizeeën brachten, was volgens mij dat hier een religieuze kwestie meespeelde. Het was niet alleen een medische kwestie. In vers 14 komen we erachter wat die kwestie was:

En het was sabbat toen Jezus het slijk maakte en zijn ogen opende.

JOHANNES 9:14

Dit was dezelfde overtreding die Jezus in hoofdstuk 5 had begaan en waarover ze zich in Jeruzalem nooit helemaal hadden kunnen heen zetten. Ze waren er nog steeds ontstemd over dat Jezus in hoofdstuk 5 de man bij het bad van Bethesda had genezen. Jezus had dat op de sabbat gedaan, en ze waren nog steeds niet gelukkig met het idee dat een man op de sabbat een genezing kon verrichten. Zelfs als het mogelijk was dat een man in sommige gevallen op de sabbat iemand genas, had Jezus in dat geval tegen de man gezegd dat hij zijn bed moest opnemen en moest lopen. Een bed dragen was op de sabbat niet toegestaan. Dat was het dragen van een last.

Ook deze keer zou er onenigheid ontstaan, deels omdat Jezus genas, maar ook vanwege de methode die Hij gebruikte. Modder maken gold technisch gezien als kneden. Een van de traktaten die de Farizeeën, of de rabbijnen, hadden opgesteld over werk dat niet op de sabbat mocht worden gedaan, ging over kneden, zoals het kneden van deeg. Deeg, klei of iets anders van dien aard bewerken of kneden werd als werk beschouwd. Het was duidelijk dat Jezus klei maakte. Het moet een heel kleine hoeveelheid zijn geweest, maar het ging om de handeling. Het was een overtreding van de sabbat, of dat werd tenminste aangenomen.

De mensen wilden hierover de Farizeeën raadplegen en te weten komen of er een overtreding was begaan. De Farizeeën behandelden dit als een serieus onderzoek. Ze vroegen hem wat er was gebeurd om vast te stellen of er iets verkeerd was gedaan. Ze besloten dat dit inderdaad zo was, maar ze konden niet goed uit de voeten met het feit dat er een wonder was verricht. Het was voor hen moeilijk te begrijpen hoe Jezus een sabbatschender kon zijn, en daarmee in hun ogen een zondaar, terwijl God toch door Hem zo'n ontzagwekkend wonder als dit kon verrichten. Ze waren in verwarring en deden alles wat ze konden om een manier te vinden waarop ze het verschijnsel konden verklaren en tegelijk konden vasthouden aan hun opvatting dat Jezus fout zat.

Eerst ondervroegen ze de man zelf. Ze stelden hem vragen en lieten hem getuigen. Toen ze niets uit hem kregen wat hen hielp, riepen ze zijn ouders erbij als verdere getuigen. Daarna brachten ze hem terug en onderwierpen hem voor de tweede keer aan een kruisverhoor, omdat ze er werkelijk mee worstelden. Ze zouden dit niet laten

rusten. Er was iets gedaan wat volgens hen verkeerd was. Het droeg duidelijk alle kenmerken van een werk van God, maar ze waren eenvoudigweg niet bereid te geloven dat een werk van God op de sabbat kon worden gedaan door een man die daarmee in hun ogen de sabbat zou schenden.

Er staat:

Opnieuw vroegen nu ook de Farizeeën hem hoe hij ziende geworden was. En hij zei tegen hen: Hij legde slijk op mijn ogen, ik waste mij, en ik zie.

JOHANNES 9:15

Hij had het aan de menigte verteld, of aan de mensen op straat, maar nu moest hij het verhaal voor de Farizeeën herhalen. Hij zei tegen hen:

Hij antwoordde en zei: Een Mens, genaamd Jezus, maakte slijk, bestreek mijn ogen en zei tegen mij: Ga heen naar het badwater Siloam en was u. En ik ging weg, waste mij en werd ziende.

JOHANNES 9:11

Het is mogelijk dat hij een uitgebreidere uitleg gaf dan deze, maar Johannes vat het samen omdat we het verhaal al kennen en het geen zin heeft om het telkens opnieuw uitvoerig door te nemen.

Daarom zeiden sommige Farizeeën:

Deze man komt niet van God, waarmee ze bedoelden dat Jezus niet van God kwam,

Sommigen dan van de Farizeeën zeiden: Deze Mens is niet van God, want Hij neemt de sabbat niet in acht. Anderen zeiden: Hoe kan een zondig mens zulke tekenen doen? En er was verdeeldheid onder hen.

JOHANNES 9:16

Anderen zeiden:

Hoe kan iemand die een zondaar is zulke wonderen doen?

13

De genezen man noemt Jezus een profeet

Er was verdeeldheid onder hen. Eerder, in de hoofdstukken 7 en 8, was er verdeeldheid geweest onder de mensen op straat. Nu was er onder de Farizeeën verdeeldheid over Jezus.

Er waren twee kampen. Het ene was wat strenger dan het andere, en één kamp hield eraan vast dat oordelen op grond van de eerste beginselen moesten worden geveld. Dat zouden degenen zijn die zeiden dat een man wel iets verkeers moest doen als hij de sabbat schond. De anderen beoordeelden de dingen op grond van de resultaten. Dat zouden degenen zijn die zeiden: 'Wacht eens, hier is iemand genezen. Hoe zou dat niet van God kunnen zijn?' Dat waren de twee verschillende opvattingen. Er was verdeeldheid onder hen. Sommigen zeiden: 'Ik zie niet hoe we buiten beschouwing kunnen laten dat God hier iets heeft gedaan.' De anderen zouden zeggen: 'Maar wacht eens, wij zijn puristen als het om de sabbat gaat, en het kan niet van God zijn.' Toch konden ze een wonder dat had plaatsgevonden niet negeren, en daarom waren ze ten einde raad.

Ze zeiden opnieuw tegen de blinde man:

Zij zeiden opnieuw tegen de blinde: U dan, wat zegt u van Hem, omdat Hij uw ogen geopend heeft? En hij zei: Hij is een Profeet.

JOHANNES 9:17

Dit betekent natuurlijk niet dat ze zijn mening als het laatste woord zouden beschouwen. Maar ze konden het er onderling niet over eens worden wat ze van Hem vonden, dus dachten ze: 'Laten we het hem vragen. Hij is degene die het heeft meegemaakt.'

De man zei:

Hij is een profeet. Dat zou eenvoudigweg kunnen betekenen dat Hij een man van God is, want de termen ‘man van God’ en ‘profeet’ werden in het Oude Testament door elkaar gebruikt. Misschien zei hij eenvoudigweg: ‘Hij is duidelijk iemand die door God gezonden is en goddelijke krachten heeft.’ Niet alle profeten in het Oude Testament deden wonderen, maar sommigen wel. Elia en Elisa deden dat. Elisa had de Syriër Naäman zelfs gezegd:

Toen stuurde Elisa een bode naar hem toe om te zeggen: Ga heen en was u zevenmaal in de Jordaan; dan zal uw vlees weer gezond worden en zult u rein zijn.

2 KONINGEN 5:10

Dat leek misschien een beetje op Jezus, die deze man zei dat hij zijn ogen moest gaan wassen om van zijn blindheid genezen te worden. Misschien dacht hij dat Hij een andere Elisa was, of een of andere profeet. Het enige wat hij kon zeggen, was dat Hij niet zomaar een fatsoenlijke kerel was. Hij had een werk gedaan dat alleen aan God toegeschreven kon worden. Daarom moest Hij, in een bijzondere betekenis, wel een man van God zijn. Op dat moment wist hij verder niets over Jezus, maar hij leidde eruit af: ‘Hij moet wel een profeet van God zijn. Profeten zijn de enige mensen van wie wij weten dat ze zulke dingen doen.’

14

De ouders bevestigen zijn blindheid

De Joden dan geloofden niet van hem dat hij blind geweest was en ziende was geworden, totdat zij de ouders geroepen hadden van hem die ziende geworden was.

JOHANNES 9:18

Ze wilden zijn verhaal niet aannemen. Waarom niet? Omdat er, als hij inderdaad blind geboren was en nu kon zien, een wonder gebeurd moest zijn. En het tweede konden ze vaststellen: ze konden zien dat hij kon zien. Het moest een uniek soort wonder zijn, zoals de man zelf later duidelijk maakte.

Dat blindheid genezen werd, was niet iets waarvan vóór de tijd van Jezus nog nooit melding was gemaakt in Israël. Het apocriefe boek Tobit bevat een verhaal waarin Tobit van blindheid genezen wordt, maar hij was niet blind geboren. Algemeen werd aangenomen dat iemand die blind geboren was, niet genezen kon worden. Daarom moest bevestigd worden dat deze man blind geboren was, want zij hoopten dat het niet waar was. Als ze niet konden bevestigen dat hij blind geboren was, of als ze dat verhaal konden weerleggen, hoefden ze zich hier niet meer mee bezig te houden. Dan konden ze gewoon zeggen dat het niet zo veel voorstelde.

Maar ze riepen zijn ouders erbij en vroegen hun:

En zij vroegen hun: Is dit uw zoon, van wie u zegt dat hij blindgeboren is? Hoe kan hij dan nu zien?

JOHANNES 9:19

Zijn ouders antwoordden hun:

Zijn ouders antwoordden hun en zeiden: Wij weten dat dit onze zoon is en dat hij blindgeboren is, maar hoe hij nu ziet, weten wij niet, of wie zijn ogen geopend heeft, weten wij niet. Hij is volwassen, vraag het hemzelf, hij zal voor zichzelf spreken.

JOHANNES 9:20-21

Ze spraken zoals getuigen in een rechtszaak eigenlijk behoren te spreken. Ze vertelden wat ze wisten en getuigden niet over wat ze niet wisten. Ze erkenden: 'Dat is onze zoon. Dat kunnen we zeggen. We waren er ook bij toen hij geboren werd. We weten dat hij blind geboren is. Van die twee dingen kunnen we getuigen. Over de rest kunnen we niet getuigen. Daar waren we niet bij.'

Maar hun nadrukkelijke verklaring dat ze niet wisten hoe hij genezen was en wie hem genezen had, werd, zo wordt ons verteld, ingegeven door angst. Blijkbaar hadden ze op zijn minst gehoord dat volgens de berichten Jezus dit gedaan had. Of ze dat inmiddels van hun zoon hadden gehoord, of dat ze het op straat hadden gehoord omdat de mensen er druk over praatten, weten we niet. Maar ze wisten dat het om Jezus ging, want Johannes vertelt ons in vers 22:

Dit zeiden zijn ouders omdat zij bevreesd waren voor de Joden; want de Joden waren al overeengekomen dat, als iemand zou belijden dat Hij de Christus was, hij uit de synagoge geworpen zou worden.

JOHANNES 9:22

Daarom zeiden ze:

Hij is oud genoeg. Vraag het hem.

Ze wisten dus op zijn minst dat volgens de berichten Jezus dit gedaan had, maar ze wilden de Naam van Jezus niet op een gunstige manier noemen. Daardoor konden ze in moeilijkheden komen met de godsdienstige autoriteiten. Daarom zeiden ze alleen: ‘We weten het niet. Laat hem voor zichzelf spreken.’ In zekere zin brachten ze hem daarmee in het nauw en lieten ze hem de gevolgen dragen van het vertellen van het verhaal. Maar nogmaals, ze konden nauwelijks iets anders doen. Ze konden niet getuigen van iets wat ze niet gezien hadden.

15

Vooringenomenheid tegenover wonderbewijs

Maar ze bevestigden wel wat de Farizeeën hoopten dat niet bevestigd kon worden, namelijk dat hij blind geboren was. Nu waren beide delen van het verhaal bevestigd: ten eerste dat hij blind geboren was, en ten tweede dat hij nu duidelijk kon zien. Daarom zou ieder onbevooroordeeld mens redelijkerwijs tot de conclusie zijn gekomen dat er een wonder verricht was.

Maar mensen zijn vaak niet onbevooroordeeld. Dat is altijd zo. Het geldt niet alleen voor deze godsdienstige leiders, maar soms ook voor atheïsten en andere mensen die godsdienst in het algemeen in twijfel willen trekken. Als er een wonder gebeurt, doen ze alles wat ze kunnen om te ontkennen dat er een wonder gebeurd is. In de meeste gevallen kunnen ze interessante verhalen bedenken waarmee ze zelf tevreden zijn, omdat ze gewoon niet willen zien wat zich duidelijk voor hun ogen bevindt.

Neem bijvoorbeeld het verhaal van de opstanding van Jezus. Als je naar alle feiten kijkt, is de enige werkelijk redelijke verklaring dat Hij uit de dood is opgestaan. We hebben het gegeven van het lege graf. We hebben het gegeven dat veel mensen beweerden Hem gezien te hebben nadat Hij uit de dood was opgestaan, sommigen van hen in groepen. De enige redelijke manier om dat op te vatten, is dat er een wonder gebeurd is. Het graf was inderdaad leeg, omdat Jezus er levend uit gekomen was.

Er waren ook getuigen van het feit dat Hij gestorven was. Zijn zij was doorboord en er kwam bloed en water uit. Zijn hart was doorboord. Hij leefde niet toen ze Hem begroeven, maar drie dagen later leefde Hij wel. Dat kan vrijwel worden aangetoond door het bewijsmateriaal op de gebruikelijke manier te beoordelen.

Maar sceptici willen niet toestaan dat bewijsmateriaal op de normale manier wordt gebruikt. Ze willen een buitengewone mate van scepsis aan de dag leggen. Daarom willen ze ieder denkbaar excuus verzinnen voor het feit dat het graf leeg was. Ze zeggen bijvoorbeeld dat de discipelen het lichaam hebben gestolen, wat de populairste opvatting is. Of zelfs dat ze zich in het graf hebben vergist en naar het verkeerde graf zijn gegaan. Ze wisten niet waar Hij werkelijk begraven was. Ze kwamen bij een leeg graf dat nog nooit gebruikt was en dachten dat dit het graf van Jezus was. En wat het zien van Jezus betreft: ze hallucineerden gewoon. Maar natuurlijk weet iedereen die deze verhalen kritisch onderzoekt dat ze nergens op slaan. We zullen nu niet ingaan op de redenen daarvoor. Dat is een zijpunt. Maar waar het om gaat, is dit: als je kijkt naar alle feiten die worden aangevoerd ter ondersteuning van het idee dat Jezus uit de dood is opgestaan, zijn die overtuigend. Alleen niet voor mensen die weigeren in wonderen te geloven. Maar weigeren in wonderen te geloven is niet bepaald een onbevooroordeelde benadering. Als we gewoon open willen staan voor alle feiten, moet de conclusie soms zijn dat er iets bovennatuurlijks is gebeurd. Wanneer mensen van tevoren hebben besloten dat bovennatuurlijke dingen niet kunnen gebeuren, moeten ze hun toevlucht nemen tot krankzinnige alternatieve verklaringen voor bewijsmateriaal dat heel duidelijk in één richting wijst.

Deze mensen hadden er groot belang bij te ontkennen dat er een wonder had plaatsgevonden. Daarom probeerden ze eerst te bewijzen dat de man niet blind was geweest. Maar alle getuigen die het konden weten, bevestigden dat hij het wel was geweest. Hij zei het zelf. Zijn ouders zeiden het. Wie kon dat beter weten dan zij? Het was ook duidelijk dat hij kon zien. De redelijkste conclusie is dus dat Jezus een wonder

had verricht. Maar wat dat betekende, wilden de Farizeeën niet erkennen. Net zoals atheïsten in onze tijd niet willen erkennen wat het betekent dat Jezus uit de dood is opgestaan. Daarom komen ze met allerlei onzinnige alternatieven waarvoor ze het bewijsmateriaal moeten verdraaien. Dat is wat deze mensen probeerden te doen. Ze zochten naar een manier om het ene of het andere onderdeel van het bewijsmateriaal te ontkennen, zodat ze niet tot de voor de hand liggende conclusie hoefden te komen.

16

Ik was blind en nu zie ik

Vers 24 zegt dus dat ze de man die blind was geweest riepen en tegen hem zeiden:

Zij dan riepen voor de tweede keer de man die blind geweest was, en zeiden tegen hem: Geef God de eer, wij weten dat deze Mens een zondaar is.

JOHANNES 9:24

De uitdrukking betekent eigenlijk: vertel de waarheid. Het betekent: beken wat je achterhoudt. In Jozua, hoofdstuk 7, vers 19, werd Achan door het lot of door de Urim en Tummim aangewezen als degene die iets verkeerd had gedaan en onheil over Israël had gebracht. Jozua zei tegen hem:

Toen zei Jozua tegen Achan: Mijn zoon, geef de HEERE, de God van Israël, toch de eer en doe voor Hem belijdenis. Vertel mij toch wat u gedaan hebt, verberg het niet voor mij.

JOZUA 7:19

wat betekende: beken het. Kom ervoor uit wat je hebt gedaan. Hier wordt dezelfde uitdrukking gebruikt.

Ze zeiden dus tegen hem: 'Kom ergens voor uit. Je houdt iets achter. Er zijn andere factoren in dit verhaal die je ons niet vertelt. Is dit een uitgebreid bedrog dat jij en je ouders ons proberen wijs te maken? We kunnen niet zomaar aannemen dat wat je zegt precies zo is. Daarom willen we dat je nu de waarheid vertelt.' En ze zeiden:

We weten dat deze man een zondaar is.

Alles wat hij zei en wat in een andere richting wees, was onaanvaardbaar. Ze wisten dat Jezus een zondaar was, want Hij had natuurlijk de sabbat overtreden, en de sabbat overtreden is een zonde. Dat stond dus vast. Het stond vast dat Jezus een zondaar was. Daarom stond ook vast dat God zo'n zondig mens niet zou gebruiken om wonderen te verrichten enzovoort. Ze zeiden eigenlijk: 'Er klopt hier iets niet. Kom er dus eindelijk mee voor de dag en vertel ons wat de waarheid is.' Dat probeerden ze de man te laten doen.

Hij antwoordde:

Hij dan antwoordde en zei: Of Hij een zondaar is, weet ik niet; één ding weet ik, dat ik blind was en nu zie.

JOHANNES 9:25

Zij zeiden: 'Wij weten dat Jezus een zondaar is.' Hij zei: 'Dat weet ik niet. Ik weet sommige dingen, maar dat weet ik niet. En ik weet niet hoe jullie dat zo zeker kunnen weten. Jullie nemen zonder bewijs aan dat Jezus een zondaar is. Ik ben niet bereid daarin met jullie mee te gaan. Misschien is Hij het en misschien niet. Ik weet echt niet zoveel over Hem. Ik weet niet of Hij een zondaar is of niet, maar één ding weet ik:

Ik was blind en nu kan ik zien.

Dit zijn dezelfde twee feiten die vanaf het begin op tafel hebben gelegen. 'Ik was een blinde man. Nu ben ik geen blinde man meer. Jullie mogen daarmee doen wat jullie willen. Als jullie dat kunnen inpassen in jullie stelling dat Jezus een zondaar is, ga je gang. Maar het klinkt niet alsof jullie stelling met de feiten overeenkomt.'

17

Getuigen zonder alle antwoorden te kennen

Het is duidelijk dat deze man niet veel over Jezus wist. Hij had geen uitgewerkte christologie. Hij had zijn theologische stellingen over de godheid van Christus of de hypostatische vereniging van de twee naturen van Christus niet uitgewerkt. Hij kon je

niet echt een theologische verklaring geven van Wie Jezus was, hoe Hij werkte of waar Hij voor stond. Hij wist alleen wat hij wist. En dat ergerde hen echt.

Vaak zijn mensen bang om te getuigen. Tijdens de uitzending kreeg ik een telefoontje van een vrouw die zei dat ze heel graag wilde getuigen, maar bang was dat ze niet in staat zou zijn om alle moeilijke vragen en bezwaren van iedereen te beantwoorden. Ik zei tegen haar: „Ik weet niet of iemand alle bezwaren kan beantwoorden die er bestaan. Ik weet niet hoe je ze allemaal kunt bijhouden.” Het lijkt wel alsof er boek na boek van de drukpersen rolt, antichristelijke boeken die nu eens dit en dan weer dat over Jezus beweren. De Da Vinci Code stelt dat Jezus met Maria Magdalena getrouwd was en niet Goddelijk was. De video Zeitgeist beweert dat Jezus nooit heeft bestaan en dat de verhalen over Hem een samenraapsel zijn van details uit heidense mythen die christenen hebben overgenomen. Dan is er ook nog de theorie van Dawkins dat er geen God is. Het lijkt wel alsof we voortdurend worden bestookt met argumenten van mensen die beweren iets te weten. Het is interessant dat al die mensen die beweren iets te weten niet allemaal gelijk kunnen hebben. Want als een van hen gelijk heeft, maakt dat de andere ongeldig. Het idee dat Jezus met Maria Magdalena getrouwd was en de Jezus uit de gnostische evangeliën is, kan duidelijk niet kloppen als Jezus nooit heeft bestaan en slechts een mythe was die naar het voorbeeld van Horus, Mithras enzovoort in elkaar is gezet. Als een van deze aanvallen juist is, is de andere onjuist. Al deze aanvallen komen op ons af, maar ze maken elkaar allemaal ongeldig. Misschien zou één ervan juist kunnen zijn, maar als dat zo is, zijn alle andere onjuist. Natuurlijk is het ook mogelijk dat de evangeliën zelf juist zijn en alle bezwaren onjuist zijn.

Maar wie kan dat allemaal bijhouden? Een paar mensen kunnen dat: professionele apologeten die niets anders te doen hebben dan die aanvallen te lezen en erop te reageren. Maar de gemiddelde christen doet dat niet. Je kunt dat allemaal niet echt bijhouden. De kans is groot dat je bezwaren hoort waarop je het antwoord niet weet. Deze man wist het antwoord bijvoorbeeld niet. Hij getuigde van wat Jezus voor hem had gedaan. Ze zeiden:

Zij dan riepen voor de tweede keer de man die blind geweest was, en zeiden tegen hem: Geef God de eer, wij weten dat deze Mens een zondaar is.

JOHANNES 9:24

„Daar kan ik jullie geen antwoord op geven. Ik ken Hem niet goed genoeg. Ik weet niet genoeg van de feiten. Ik kan jullie niet echt een theologische uitleg geven over de vraag of Jezus zondeloos is of een zondaar, of Wie Hij is. Ik kan jullie alleen vertellen wat mij is overkomen, en jullie kunnen daarmee doen wat jullie willen.”

Dat kan iedere christen doen, als hij werkelijk een christen is. Hij kan zeggen: „Ik kan al die bezwaren niet beantwoorden, want eerlijk gezegd heb ik me nooit in dat onderwerp verdiept. Ik weet niet alles. Maar ik zal je één ding vertellen dat ik wel weet. Ik weet dat ik eerst zo was, maar nu anders ben, en dat komt doordat ik Jezus heb ontmoet. Voor mij is Jezus in ieder geval echt.”

Als je ook het vermogen hebt om op filosofisch niveau te argumenteren, des te beter. Maar soms is het getuigenis op zichzelf het krachtigst. Zolang je op filosofisch niveau argumenteert, laat je voor hen de mogelijkheid open om met filosofische tegenargumenten te komen. Of die nu geldig zijn of niet, ze zullen altijd doen alsof ze geldig zijn. Maar als je getuigt van wat jou is overkomen, wat kunnen ze dan zeggen? Ze kunnen niet zeggen dat het niet gebeurd is. Dat kunnen ze wel, maar dan moeten ze eenvoudigweg zeggen dat je een leugenaar bent. Misschien doen ze dat. Maar je hebt gedaan wat je kon.

God verwacht niet dat je de vraag van iedereen kunt beantwoorden en alles weet. Hij verwacht dat je getuigt en, zoals er in 1 Petrus 3:15 staat:

maar heilig God, de Heere, in uw hart; en wees altijd bereid tot verantwoording aan ieder die u rekenschap vraagt van de hoop die in u is, met zachtmoedigheid en ontzag.

1 PETRUS 3:15

De reden waarom deze man geloofde, was dat hij blind was geweest en nu zag. Hij had Jezus zelfs nog nooit met eigen ogen gezien. Hij zag alleen wat Jezus voor hem had gedaan, en dat was alles waarvan hij kon getuigen. Maar het was een krachtig getuigenis, en deze theologen, die het probeerden te ontkrachten, konden hem geen antwoord geven. Hun theologische bezwaren maakten geen indruk op hem, omdat ze niet leken te passen bij wat hij op grond van zijn beperkte ervaring met Jezus voor waar hield.

18

Sarcasme en het beroep op Mozes

Ze zeiden opnieuw tegen hem:

En zij zeiden opnieuw tegen hem: Wat heeft Hij met u gedaan?
Hoe heeft Hij uw ogen geopend?

JOHANNES 9:26

Deze man had dit verhaal al een aantal keren verteld. Hij zou het in zijn leven nog honderd keer vertellen, maar het was duidelijk dat dezelfde mensen het op dezelfde dag niet alweer vergeten konden zijn. Ze wilden dat hij het verhaal opnieuw vertelde, zodat ze hem misschien op een tegenstrijdigheid konden betrappen. Misschien zou hij het deze keer anders vertellen. Laten we hem het steeds opnieuw laten vertellen totdat we er een fout in ontdekken, totdat we hem erop betrappen dat hij zichzelf tegenspreekt of iets dergelijks. Ze zeiden dus: „Vertel dat verhaal nog eens.”

Hij antwoordde hun:

Hij antwoordde hun: Ik heb het u al gezegd, maar u hebt niet geluisterd; waarom wilt u het nog eens horen? Wilt u soms ook Zijn discipelen worden?

JOHANNES 9:27

Dit is de eerste keer dat we bij de man echt een sarcastische toon bespeuren. Tot nu toe heeft hij hun eenvoudigweg en geduldig de waarheid verteld. Misschien was hij een beetje sarcastisch toen hij zei:

Ik weet niet of Hij een zondaar is of niet. Ik weet wat ik heb gezien. Ik weet wat ik nu zie.

Misschien klonk er een vleugje ongeduld in zijn stem toen hij dat punt maakte. Hij had zeker alle recht om ongeduldig met hen te zijn. Maar nu wordt hij ronduit sarcastisch tegen hen:

O, willen jullie soms ook Zijn leerlingen worden? Willen jullie daarom horen hoe Hij het heeft gedaan? Willen jullie ook gaan doen wat Hij doet, omdat jullie Hem volgen?

Daar werden ze kwaad om. Toen beschimpten ze hem en zeiden:

Zij dan scholden hem uit en zeiden: U bent een discipel van Hem, maar wij zijn discipelen van Mozes. Wij weten dat God tot Mozes gesproken heeft, maar van Deze weten wij niet waar Hij vandaan komt.

JOHANNES 9:28-29

Ze zeggen dat Mozes geloofsbrieven heeft. Hij is al heel lang bekend, en we weten allemaal al lange tijd dat hij van God komt. Mozes deed wonderen. Onze voorouders hebben die gezien en ervan getuigd. We weten allemaal vanaf onze jeugd dat Mozes een ware profeet van God was. Daarover bestaat geen discussie. Waarover wel discussie bestaat, is wie Jezus is. Jezus heeft blijkbaar overtreden wat Mozes zei. Mozes gaf ons de wet en de sabbat. Deze Man, Jezus, lijkt de sabbat te hebben overtreden. Er is duidelijk een conflict tussen deze twee mannen, en wij weten waar Mozes vandaan komt. Mozes komt van God. Dus proberen we vast te stellen waar Jezus vandaan komt, en we kunnen je niet vertellen waar Hij vandaan komt.

19

De genezen man weerlegt de Farizeeën

De man antwoordde hun:

De man antwoordde en zei tegen hen: Er is toch iets wonderlijks in dat u niet weet waar Hij vandaan komt en dat Hij wel mijn ogen geopend heeft.

JOHANNES 9:30

Zij zeiden:

We weten dat God door Mozes sprak.

Hij zegt:

En wij weten dat God niet naar zondaars luistert, maar als iemand godvrezend is en Zijn wil doet, naar hem hoort Hij.

JOHANNES 9:31

Hij begint deze mensen zowaar theologie te onderwijzen:

Maar als iemand God aanbidt en doet wat Hij wil, luistert God naar hem.

Dit is wat veel rabbi's onderwezen, soms met precies deze uitspraak: als iemand Gods wil doet, hoort God hem. Er waren rabbi's die in wezen hetzelfde zeiden, met een iets andere formulering. Wat de Farizeeën betreft, was de theologie van deze man niet slecht. De waarheid is dat hij niet helemaal gelijk heeft wanneer hij zegt dat God zondaars niet hoort. Want als een zondaar om barmhartigheid roept, zal God hem horen. Maar wat hij ongetwijfeld bedoelt, is dat God niet op de verzoeken van zondaars ingaat door wonderen te doen zoals Jezus die heeft gedaan.

Hij zegt:

Het is toch vreemd dat jullie zeggen dat jullie niet weten waar Hij vandaan komt, terwijl jullie wel weten waar Mozes vandaan komt. Over één ding kunnen we het eens zijn: God luistert niet naar zondaars. Jullie zeggen dat Jezus een zondaar is, maar dit wonder kon Hij toch alleen doen doordat God naar Hem luisterde, Hem antwoord gaf en Zijn verzoek om mij te genezen inwilligde. Als iemand God aanbidt en doet wat Hij wil, luistert God naar hem.

Dus eigenlijk zegt hij dat Jezus op zijn minst iemand moet zijn die God aanbidt. Hij weet niet of Jezus de Messias is. Hij heeft nooit enige suggestie in die richting gehoord. Hij weet niet dat Jezus de Zoon van God is. Hij weet niet dat Jezus goddelijk is. Hij weet alleen dat Hij op zijn minst iemand moet zijn die God aanbidt, en geen opstandeling tegen God. Anders zou God Hem niet op deze bovennatuurlijke manier gebruiken.

20

Barmhartige wonderen als werk van God

De Farizeeën zouden natuurlijk kunnen antwoorden, en iedere goede evangelische christen zou kunnen antwoorden:

Wonderen komen niet altijd van God.

Zelfs Deuteronomium 13 spreekt over een profeet of dromer die je een teken of wonder geeft. Ook als dat uitkomt, moet je hem niet geloven wanneer hij je wegleidt van de aanbidding van Jahweh. Mozes had aangegeven dat er valse profeten konden zijn die geen mannen van God waren en die een teken of een wonder konden geven. De Joden wisten dat. Ze waren bekend met tovenaars en dat soort mensen.

Maar het wonder van Jezus was niet zo iets. Het wonder van Jezus was een daad van barmhartigheid. Het was niet enkel een schouwspel. Hij ging niet gewoon naar buiten en zei:

Allemaal goed opletten. Ik ga dit wonder doen, zodat jullie in mij zullen geloven.

Jezus deed zulke dingen niet. Hij deed nooit wonderen die louter schouwspelen waren. Natuurlijk waren Zijn wonderen spectaculair, maar Hij deed ze als daden van mededogen en barmhartigheid, niet als circustrucs. Hij haalde nooit een konijn uit een hoed en zaagde nooit een vrouw doormidden om haar daarna, wanneer je de kist opende, weer ongedeerd tevoorschijn te laten komen. Hij deed nooit iets wat alleen op zichzelf indrukwekkend was, zonder enig doel erachter. Alles wat Hij deed, gaf hongerige mensen te eten, genas zieke mensen, wekte dode mensen op of deed iets anders wat nuttig was voor mensen. Dit zijn de werken van God, niet de werken van tovenaars. Het zijn niet louter schouwspelen. Van dit soort werk kon dus niet worden gezegd dat het niet van God was.

Hij zei:

Door de eeuwen heen is het niet gehoord dat iemand de ogen van een blindgeborene geopend heeft. Als Deze niet van God was, zou Hij niets kunnen doen.

JOHANNES 9:32-33

— althans, niets zoals dit.

21

De Farizeeën werpen de man uit

De man is nu dus beslist tegen deze mensen aan het prediken. Hij heeft ze in zijn macht, want ze hebben geen enkel antwoord op hem. Ze halen uit als wilde dieren die in het nauw zijn gedreven. Ze hebben geprobeerd te argumenteren. Ze hebben geprobeerd een onderzoek uit te voeren. Ze proberen bewijs te vinden voor de stelling die ze willen verdedigen. Ze proberen argumenten aan te voeren, en plotseling weten ze niet meer wat ze moeten zeggen. Ze kunnen niets meer zeggen. Ze hebben ongelijk. Ze hebben duidelijk ongelijk. Hij heeft ze in het nauw gedreven. Zijn argumenten zijn niet te weerleggen.

Wat doen ze? Zeggen ze:

Misschien heb je gelijk.

Nee, dat doen ze niet. Hieraan zien we dat het geen eerlijke mensen zijn. Jezus had gelijk over hen. Ze waren niet simpelweg oprecht verward over Wie Jezus was en kwamen zo tot het verkeerde antwoord. Ze werden geconfronteerd met de waarheid, in de vorm van een onweerlegbaar bewijs dat Christus op zijn minst de boodschapper van God was. In plaats daarvan antwoordden ze hem boos en zeiden:

Zij antwoordden en zeiden tegen hem: U bent geheel in zonden geboren, en onderwijst u ons? En zij wierpen hem de synagoge uit.

JOHANNES 9:34

En ze wierpen hem eruit. Waarschijnlijk sloten ze hem buiten de synagoge, zoals zijn ouders hadden gevreesd dat ook hun zou overkomen.

Toen ze zeiden:

Je bent door en door zondig geboren.

gaven ze blijkbaar antwoord op de vraag die de discipelen aan Jezus stelden:

En in het voorbijgaan zag Hij iemand die blind was van de geboorte af. En Zijn discipelen vroegen Hem: Rabbi, wie heeft er gezondigd, hij of zijn ouders, dat hij blind geboren zou worden? Jezus antwoordde: Hij heeft niet gezondigd en zijn ouders ook niet, maar dit is gebeurd, opdat de werken van God in hem geopenbaard zouden worden. Ik moet de werken doen van Hem Die Mij gezonden heeft, zolang het dag is; er komt een nacht waarin niemand kan werken. Zolang Ik in de wereld ben, ben Ik het Licht der wereld.

JOHANNES 9:1-5

Jezus zei dat het niets met de zonden van ook maar een van hen te maken had. De Farizeeën hadden besloten dat het om zijn zonden ging, of in elk geval om de zonden van zijn ouders. Het waren de zonden van Iemand. Je hele geboorte stond in het teken van zonde. Ze verkondigen hier niet de theologie die iedere christen zou verkondigen, namelijk dat we allemaal met een zondige natuur of iets dergelijks geboren worden. Ze zeggen in feite: „Je geboorte stond in het teken van zonde. Daarom ben je blind geboren.” Omdat ze niet konden ontkennen dat hij blind geboren was, moesten ze wel zeggen: „Hier is meer aan de hand dan je op het eerste gezicht zou denken. En we gaan niet naar jou luisteren terwijl je tegen ons predikt, want je hebt duidelijk vanaf je geboorte in zonde geleefd. Denk je dat je ons, de deskundigen, iets kunt leren?”

22

Religieuze geleerdheid en gekrenkte trots

Van tijd tot tijd heb ik meegemaakt dat voorgangers en predikers op deze manier reageerden op eerlijke vragen van eenvoudige christenen die zeiden: „Voorganger, je zei dit en dat, maar ik vraag me af: waar staat dat in de Bijbel?” Ik ken veel gevallen waarin voorgangers zeiden: „Naar welke Bijbelschool ben jij geweest?” Met andere woorden, de onderliggende boodschap is: „Wij zijn hier de deskundigen. Wij hebben de opleiding. Wij hebben op het seminarie gezeten. Waar heb jij je opleiding gevolgd?”

Het is duidelijk dat de christen die de vraag stelt in de meeste gevallen zou zeggen: „Ik heb geen bijzondere opleiding. Ik vroeg alleen maar waar dat in de Bijbel stond.” Maar veel mensen houden er niet van wanneer ze tegengesproken worden, vooral wanneer ze geen antwoord kunnen geven. Als je hun duidelijk maakt dat hun theologie misschien zwakker is dan ze willen doen voorkomen, zeggen ze niet: „Dat is een goed punt. Misschien was wat ik onderwees niet goed onderbouwd.” In plaats daarvan schieten ze in de verdediging. Je zou denken dat een prediker iemand zou moeten bedanken wanneer die hem daarop wijst. Als de prediker iets predikt wat niet Bijbels is, bewijst degene die hem daarop wijst hem een dienst.

Maar het is enigszins beschamend wanneer jij degene bent die aan een hogeschool heeft gestudeerd om deze dingen te leren, en iemand zonder enige opleiding het gat in je redenering ziet, de fout in je theologie ziet. Dat gebeurt vaak, want:

In die tijd antwoordde Jezus en zei: Ik dank U, Vader, Heere van de hemel en van de aarde, dat U deze dingen voor wijzen en verstandigen verborgen hebt, en ze aan jonge kinderen hebt geopenbaard.

MATTHEÛS 11:25

Als er dan zo’n kind komt dat zegt: „Volgens mij mis je de kern volledig”, dan speelt bij de geschoolde theoloog in veel gevallen zijn ego mee.

Misschien kom je een geschoolde theoloog tegen die niet verwaand is, maar nederig en bereid om te leren. Maar vaak vindt iemand dat zijn positie als opgeleide professionele woordvoerder van de godsdienst hem boven kritiek verheft, in elk geval boven kritiek van mensen met een lagere status dan hijzelf. Dat is precies de houding van deze mensen: „Jij onderwijst ons? Weet je wel wie wij zijn? Wij zijn de rabbijnse geleerden. We hebben dit ons hele leven bestudeerd. Wij weten waar we het over hebben. Wij herkennen een schending van de sabbat als we die zien. Wie ben jij? Jij bent in zonde geboren. Waarom zouden we eigenlijk naar jou luisteren?”

Zo’n antwoord geven mensen wanneer ze geen rationeel antwoord kunnen geven. Hoe zouden ze dat ook kunnen? De man had een rationele constatering gedaan waarop ze geen antwoord hadden. Daarom besloten ze hem uit te schelden, hem verbaal te

mishandelen en hem eruit te gooien. Zo hoefden ze zijn getuigenis niet meer onder ogen te zien, en ze wierpen hem eruit.

23

Jezus vindt de verstotene en maakt Zich bekend

Ik vind het vervolg hiervan mooi. In vers 35 staat:

Jezus hoorde dat zij hem uit de synagoge geworpen hadden, en toen Hij hem gevonden had, zei Hij tegen hem: Geloof u in de Zoon van God?

JOHANNES 9:35

In sommige handschriften staat „de Zoon des mensen”, dus je zult dit in verschillende vertalingen verschillend weergegeven vinden.

Wat ik hier mooi aan vind, is de eerste regel van vers 35:

Jezus hoorde dat ze hem eruit hadden gezet, en toen Hij hem had gevonden. Dit vertelt ons dat Jezus de verstotenen vindt, vooral de mensen die verstoten zijn uit het religieuze systeem dat niet voor Hem openstond. Mensen bevinden zich buiten de religieuze gevestigde orde omdat ze zijn afgewezen, omdat ze er niet bij pasten en niet gewoon braaf de partijlijn wilden volgen, omdat ze iets meer belangstelling hadden voor het vinden van de waarheid. Mensen worden door het systeem verstoten, en Jezus zoekt hen op.

Dit was de eerste keer dat hij Jezus kon zien. Jezus zei:

Geloof je in de Zoon van God?

In sommige handschriften staat ‘de Zoon des mensen’. Hij antwoordde en zei:

Hij antwoordde en zei: Wie is Hij, Heere, zodat ik in Hem kan geloven?

JOHANNES 9:36

Jezus zei tegen hem:

En Jezus zei tegen hem: Die u gezien hebt én Die met u spreekt, Die is het.

JOHANNES 9:37

Het is dezelfde manier waarop Jezus sprak tegen de vrouw bij de bron, toen zij zei:

De vrouw zei tegen Hem: Ik weet dat de Messias komt (Die Christus genoemd wordt); wanneer Die gekomen zal zijn, zal Hij ons alles verkondigen.

JOHANNES 4:25

Jezus zei:

Ik ben het, degene die met je praat.

Zo is het hier ook: Degene Die met je praat, is de Zoon van God.

Toen zei hij:

Heer, ik geloof.

En hij aanbad Hem. Deze man werd een discipel van Jezus.

24

Geestelijke blindheid en werkelijk inzicht

Daarna begint Jezus te spreken, niet zozeer tegen de man, maar tegen iedereen die luistert. Er was waarschijnlijk altijd een menigte rondom Jezus. Sommigen van hen waren zelf Farizeeën, zoals we zullen zien. Hij zei:

En Jezus zei: Ik ben tot een oordeel in deze wereld gekomen, opdat zij die niet zien, zien zouden, en die zien, blind zouden worden.

JOHANNES 9:39

Toen hoorden enkele Farizeeën die bij Hem waren deze woorden en zeiden tegen Hem:

Zijn wij soms ook blind?

Jezus zei tegen hen:

Jezus zei tegen hen: Als u blind was, zou u geen zonde hebben, maar nu u zegt: Wij zien, zo blijft dan uw zonde.

JOHANNES 9:41

Zijn uitspraak:

Ik ben naar deze wereld gekomen om te oordelen, lijkt misschien in tegenspraak met wat Hij eerder zei, in hoofdstuk 8, vers 15. Daar zei Hij tegen de Farizeeën:

U oordeelt naar het vlees, Ik oordeel niemand.

JOHANNES 8:15

En toch zegt Hij:

En Jezus zei: Ik ben tot een oordeel in deze wereld gekomen, opdat zij die niet zien, zien zouden, en die zien, blind zouden worden.

JOHANNES 9:39

Hij kwam bij Zijn eerste komst niet om het oordeel te voltrekken. Hoewel hier het gewone woord voor ‘oordeel’ wordt gebruikt, heeft het in deze context een andere nuance. Het betekent meer zoiets als een onderscheid maken:

Ik kom onderscheid maken tussen twee dingen, tussen twee groepen.

Hij zegt:

Ik ben gekomen zodat er onderscheid wordt gemaakt.

Het is enerzijds een onderscheid tussen mensen die niet kunnen zien, maar gezichtsvermogen zullen krijgen, en anderzijds mensen die wel zien — of waarschijnlijker, denken dat ze zien — en blind gemaakt zullen worden.

Hij gebruikte de genezing van deze man in feite als een soort geestelijke gelijkenis:

Deze man was blind. Ik heb ervoor gezorgd dat hij kon zien. En wat hier nu geestelijk gebeurt, is dat de mensen die zeggen dat ze kunnen zien blind worden gemaakt.

De Farizeeën beweerden natuurlijk dat zij konden zien. Ze beweerden dat zij degenen waren die kennis hadden:

Wij weten dat God tot Mozes gesproken heeft, maar van Deze weten wij niet waar Hij vandaan komt.

JOHANNES 9:29

Maar door hun opstand tegen God en tegen Jezus sloten ze hun ogen voor de overduidelijke waarheid. Het bewijs stond pal voor hun ogen en ze keken ervan weg. Ze schoven het bewijs van zich af. Ze wierpen hem uit de synagoge. Ze wilden niet zien en kozen zo voor blindheid.

Jezus zei:

Dat is wat er gebeurt als ik naar de wereld kom. Blinde mensen zoals deze man kunnen weer zien.

Geestelijk is dit ook waar. Mensen die geestelijk blind maar eerlijk zijn, krijgen geestelijke openbaring. Maar mannen die kunnen zien maar niet eerlijk zijn, worden de duisternis ingestuurd. Ze worden blind gemaakt.

Wanneer Hij in vers 39 zegt:

degenen die zien, dan denk ik dat Hij in de eerste plaats degenen bedoelt die denken dat ze zien. Want zo beschrijft Hij hen in vers 41:

Omdat jullie zeggen: Wij kunnen zien.

Hij zegt niet noodzakelijk:

Jullie kunnen inderdaad zien, maar:

Dat zeggen jullie tenminste. Jullie zien jezelf als degenen die wel kunnen zien.

25

Zelfverklaard inzicht en blijvende schuld

Het lijkt een beetje op Mattheüs, hoofdstuk 9. Jezus zei:

Maar Jezus, Die dat hoorde, zei tegen hen: Wie gezond zijn, hebben geen dokter nodig, maar wie ziek zijn.

MATTHEÛS 9:12

Hij zei:

Maar ga heen en leer wat het betekent: Ik wil barmhartigheid en geen offer; want Ik ben niet gekomen om rechtvaardigen tot bekering te roepen, maar zondaars.

MATTHEÛS 9:13

Mattheüs 9, vers 13. Toen Hij zei:

Ik ben niet gekomen om rechtvaardige mensen te roepen, bedoelde Hij niet dat er werkelijk mensen waren die rechtvaardig waren en niet tot bekering geroepen hoefden te worden. Hij bedoelde natuurlijk degenen die zichzelf rechtvaardig vonden, zoals de Farizeeën zelf. Hij sprak tegen hen:

Ik ben niet gekomen om rechtvaardige mensen te roepen, al zien jullie jezelf wel zo.

Hier zegt Hij:

Ik ben gekomen zodat de mensen die denken dat ze kunnen zien, zoals jullie jezelf zien, in werkelijkheid nog blinder worden dan ze al zijn.

De Farizeeën begrepen de strekking van Zijn opmerking en beseften dat Hij het misschien over hen had. Ze zeiden:

En sommigen van de Farizeeën die bij Hem waren, hoorden dit en zeiden tegen Hem: Zijn wij dan soms ook blind?

JOHANNES 9:40

Jezus zei:

Als jullie blind waren, zouden jullie geen zonde hebben.

Dat wil zeggen: als je werkelijk, in alle eerlijkheid, niet in staat was iets te zien, als je buiten je eigen schuld in het duister verkeerde en nooit enig licht had ontvangen, dan zou je niet schuldig zijn. Je zonde zou je niet worden aangerekend, want Paulus zei in Handelingen, hoofdstuk 17:

God dan verkondigt, met voorbijzien van de tijden van de onwetendheid, nu overal aan alle mensen dat zij zich moeten bekeren,

HANDELINGEN 17:30

Maar deze mensen beweerden dat ze konden zien. Daarom zouden ze verantwoordelijk worden gehouden voor wat ze met het ontvangen licht hadden gedaan. Hij zegt:

Omdat jullie zeggen: Wij kunnen zien, blijft jullie zonde bestaan.

Elders in de Schrift noemt Jezus de Farizeeën blind. In Mattheüs 15 noemt Hij hen blinde leiders van blinden. In Mattheüs 15, vers 14, zeiden de discipelen in vers 12 tegen Hem:

Toen kwamen Zijn discipelen naar Hem toe en zeiden tegen Hem: Weet U wel dat toen de Farizeeën dit woord hoorden, zij er aanstoot aan namen?

MATTHEÛS 15:12

Hij zei tegen hen:

Maar Hij antwoordde en zei: Elke plant die Mijn hemelse Vader niet geplant heeft, zal uitgetrokken worden. Laat hen gaan; het zijn blinde geleiders van blinden. Als nu een blinde een blinde geleidt, zullen zij beiden in een kuil vallen.

MATTHEÛS 15:13-14

Jezus zei dat de Farizeeën blinde mensen waren.

Bij deze gelegenheid zeggen ze:

En sommigen van de Farizeeën die bij Hem waren, hoorden dit en zeiden tegen Hem: Zijn wij dan soms ook blind?

JOHANNES 9:40

Hij zegt:

Jezus zei tegen hen: Als u blind was, zou u geen zonde hebben, maar nu u zegt: Wij zien, zo blijft dan uw zonde.

JOHANNES 9:41

26

Blindheid door verzet tegen het licht

In 2 Korinthe 3 zien we dat Paulus spreekt over de toestand van de Joden die op dit moment niet in Jezus geloven. Hij zei in 2 Korinthe 3, vers 14:

Maar hun gedachten werden verhard, want tot op heden blijft diezelfde bedekking bij het lezen van het Oude Testament, zonder te worden weggenomen. Die bedekking wordt tenietgedaan in Christus. Ja, tot op heden ligt er, wanneer Mozes gelezen wordt, een bedekking op hun hart. Maar wanneer het zich tot de Heere bekeert, wordt de bedekking weggenomen.

2 KORINTHE 3:14-16

Het idee is dat ze blind zijn voor de betekenis van het Oude Testament wanneer het aan hen wordt voorgelezen. Wanneer ze Mozes lezen, wanneer ze het Oude Testament lezen, kunnen ze het niet zien. Er bevindt zich een sluier tussen hun begrip en de werkelijke betekenis ervan. Er ligt een sluier over hun hart die kan worden weggenomen wanneer ze zich tot de Heere wenden. Maar zonder zich tot de Heere te wenden, zal die niet worden weggenomen. Ze zullen blind achterblijven.

In Romeinen 11 spreekt Paulus opnieuw over de Joden, de Joden die ongelovig zijn. Hij zegt in Romeinen 11, vers 7 en 8:

Wat dan? Wat Israël zoekt, dat heeft het niet verkregen, maar het uitverkoren deel heeft het verkregen en de anderen zijn verhard, zoals geschreven staat: God heeft hun een geest van diepe slaap gegeven, ogen om niet te zien en oren om niet te horen, tot op de dag van heden.

ROMEINEN 11:7-8

Ze werden dus verhard en kregen ogen die niet konden zien. Ze werden blind gemaakt. Waarom? Omdat ze zich hadden verzet tegen het licht dat ze hadden ontvangen.

God berooft mensen nooit zomaar van hun gezichtsvermogen omdat Hij het op hen gemunt heeft. Het is dichterlijke gerechtigheid. Ze willen het licht niet. Daarom berooft Hij hen van hun gezichtsvermogen. Bedenk dat Jezus in Johannes 3 zei:

En dit is het oordeel, dat het licht in de wereld gekomen is, en de mensen hebben de duisternis liefgehad, meer dan het licht, want hun werken waren slecht.

JOHANNES 3:19

Ze willen het licht niet. Ze haten het licht. Ze proberen het licht uit te doven.

Dat gold beslist voor deze mensen, die deze man uit de synagoge wierpen. Hij stond daar en liet het licht van de waarheid recht in hun gezicht schijnen: Jezus is Wie Hij beweert te zijn, Hij komt van God en zij zouden naar Hem moeten luisteren in plaats van Hem te proberen te veroordelen. Hij deed de werken van God. Het scheen schitterend voor hun ogen. Het bewijs was onweerlegbaar, maar toen ze het bewijs niet konden weerleggen, wierpen ze de getuige er gewoon uit. Ze haatten het licht en daarom zouden ze blind worden gemaakt. Zij waren degenen die daarvoor verantwoordelijk waren. Ze maakten zichzelf blind door het licht van zich af te wenden en veroordeelden zichzelf ertoe terug te keren naar de duisternis.

27

Liefde voor duisternis en behoud van macht

Er zijn eigenlijk twee geestelijke gesteldheden waarin mensen zich ten opzichte van het licht kunnen bevinden. Iemand kan meer licht willen, en daarmee komt de bereidheid om ontmaskerd te worden. Want als je in het licht bent, kun je zien, maar kun je ook gezien worden. De andere keuze is duisternis. Hoewel je niet kunt zien, kunnen mensen jou daar ook niet zien als je in de duisternis bent. Omdat je daden slecht zijn, kies je misschien voor de duisternis. Misschien heb je de duisternis lief.

Ik denk dat alle mensen op aarde óf de waarheid liefhebben óf de waarheid niet liefhebben. Als iemand niet wil dat de waarheid over hemzelf bekend wordt, en die wil verbergen en in het duister wil zijn, dan heeft hij de waarheid niet lief. Daarom wordt hem de waarheid ontnomen. Daarom:

En daarom zal God hun een krachtige dwaling zenden, zodat zij de leugen geloven,

2 THESSALONICENZEN 2:11

zei Paulus, omdat zij de liefde tot de waarheid niet aannamen, in 2 Thessalonicenzen 2.

Dat was wat er met deze mannen gebeurde. Daarom spanden ze samen om Jezus te doden. Niet omdat ze goede redenen hadden om te geloven dat Hij een slechte man was. Ze hielden zo hardnekkig vast aan hun wetticisme dat ze niet bereid waren zich daarvan los te maken en in te zien dat God iets deed wat buiten hun kaders viel. Jezus had hun uitgelegd dat Hij de sabbat kon overtreden omdat Zijn Vader dat ook deed. Hij kon doen wat Zijn Vader deed, omdat Hij de Zoon van Zijn Vader was en het werk van Zijn Vader deed.

Die uitleg beviel hun niet. Die bedreigde hun eigen machtsbasis, want zij waren de religieuze leiders, zij stonden niet aan Zijn kant en Hij stond niet aan hun kant. Dus moesten ze zich van Hem ontdoen, omdat Hij te populair was en zij jaloers waren. De Bijbel zegt dat Pilatus wist:

Want hij wist dat zij Hem uit afgunst overgeleverd hadden.

MATTHEÛS 27:18

Het was niet zozeer dat ze echt geloofden dat Hij slecht was. Ze waren jaloers op Hem omdat Hij hun positie bedreigde.

Dat was het probleem met deze mensen. Je zou denken: waarom zouden deze Farizeeën, toen ze dit zagen, niet gewoon zeggen: ‘Prijs God, we hebben een profeet in ons midden, misschien zelfs de Messias’? Dat komt doordat er, als Hij de Messias is, hier een verschuiving in de machtsverhoudingen zal plaatsvinden. Dat betekent dat zij hun positie in deze religieuze samenleving opnieuw zullen moeten bepalen, en niet langer degenen zullen zijn naar wie iedereen kijkt en die iedereen als de leiders beschouwt. Deze man zal de leider zijn, en ze zijn eenvoudigweg niet bereid dat kwijt te raken. Dus zijn ze in plaats daarvan bereid hun ziel te verliezen.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Johannes 9:1-5
- Ezechiël 18:2
- Ezechiël 18:3
- 1 Korinthe 10:31
- Romeinen 9:21
- Job 1:21
- Jakobus 5:11
- Johannes 9:3
- Johannes 11:8
- 2 Korinthe 3:18
- 2 Petrus 1:19
- Johannes 9:4
- Johannes 9:6
- Johannes 9:3-4
- Johannes 9:8
- Johannes 9:9
- Johannes 9:10
- Johannes 9:11
- Johannes 9:13

- Johannes 9:14
- Johannes 9:15
- Johannes 9:16
- Johannes 9:17
- 2 Koningen 5:10
- Johannes 9:18
- Johannes 9:19
- Johannes 9:20-21
- Johannes 9:22
- Johannes 9:24
- Jozua 7:19
- Johannes 9:25
- 1 Petrus 3:15
- Johannes 9:26
- Johannes 9:27
- Johannes 9:28-29
- Johannes 9:30
- Johannes 9:31
- Johannes 9:32-33
- Johannes 9:34
- Mattheüs 11:25
- Johannes 9:35
- Johannes 9:36
- Johannes 9:37
- Johannes 4:25
- Johannes 9:39
- Johannes 9:41
- Johannes 8:15
- Johannes 9:29
- Mattheüs 9:12
- Mattheüs 9:13
- Johannes 9:40
- Handelingen 17:30
- Mattheüs 15:12
- Mattheüs 15:13-14

- 2 Korinthe 3:14-16
- Romeinen 11:7-8
- Johannes 3:19
- 2 Thessalonicenzen 2:11
- Mattheüs 27:18

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.